

# Ligghärbre i Säl, Gagnefs sn

## Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelson, december 2016

Den 31 oktober besökte jag Säls fäbod och tog borrprov för dendrokronologisk analys i några byggnader. En av dem var det numera inredda "ligghärbre" som finns på Storperes, [60.50011](#), [15.0503](#) ([WGS 84](#)). Byggnaden finns avbildad i Forslund, då på sin tidigare plats och kallas där *Linds liggherbre (1635)*.<sup>1</sup> Boden är inredd, varför all provtagning var hänvisad till utsidan. Sidorna B och C var så vittrade att några meningsfulla prov där inte kunde tas. Jag avstod också från att ta prov i vägg A, då provtagning där kunde ge fula märken till begränsad eller osäker nytta. Fyra prov togs istället ur den mest välbevarade väggen, D,



*Byggnaden nu daterad till ca 1616.*

nämligen ur stockarna D5, D6, D9 och D10. Denna vägg kan från början möjligen ha varit en innervägg i en dubbelbod, att dömma av bodens asymmetri. Det framgår i vilket fall av fotot hos Forslund att den senare varit skyddad. Proven är vittrade i ytan, och det är därför svårt att fastställa den exakta tidpunkten för när träden fölldes, särskilt som det nog inte heller helt kan uteslutas att stockarna varit skavda. Yttersta, fragmentariskt bevarade ring är emellertid för två av proven den för 1615 (D6, D9), ett har 1614 (D10) och ett 1613 (D5). Tätheten i ytveden är bara en till två ringar per millimeter, vilket gör att inte särskilt många bör saknas. Virket är alltså fällt tidigast vintern 1615-16, men något år senare kan inte med säkerhet uteslutas och boden bör ha timrats omkring 1616 eller något senare.

## Noter

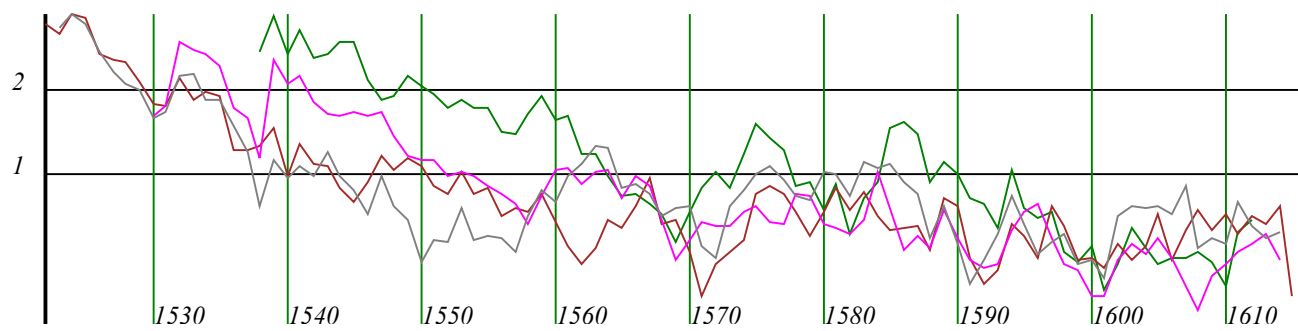
- <sup>1</sup> Forsslund, K-E: *Med Dalälven från källorna till havet*. Del 2, Väster-Dalälven, Bok 10, Mockfjärd och Södra Gagnef. - 1928 s.61-63

---

*Denna och andra dendrokronologiska studier av T. Axelson återfinns på [taxelson.se/dendro/obj/](http://taxelson.se/dendro/obj/)*

---

## Mätdata (ringbredder)



GSala 1 Byggnad, Säl, Gagnef sn, Dalarna PISY  
GSala 2 Sweden Pinus sylvestris 6030N1503E 1522 1615  
GSala 3 T.Axeson  
GSala #### 60.50008 , 15.05025

—— GSala0, 1538–1612, +fragm?  
—— GSala3, 1523–1614,  
—— GSala2, 1530–1614, +>0 (vittrad)  
—— GSala1, 1522–1615, DistanceToPith=6,2; YearsToPith=0; Radius=102,912; CalcRadius=Yes;